

ABONY

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség:

Ifjúkerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hírde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a felszólalások kü-
lendők

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Nemzeti falanx.

A fenti cím egy leendő egyesületé. Az egyesület célja a nép szellemi és testi művelődésének előmozdítása népies, ismeretterjesztő előadások, népies dal, torna és céllovó versenyek tartásával, versenydíjakkal és kitüntetésekkel, végül a versenyek állandó és intézményszerű megalakítására ország-szerte hordozható játékszín megalapítása.

Igy a hevenyészve előadott program első pillanatra úgy látszik: mintha nem volna abban semmi jelentősebb cél s mintha valami főúri passzióknak furcsa vállalkozását nyújtaná az egyesület. Elmondjuk azonban apróra a Nemzeti Falanx célját s mi hisszük, hogy művelt olvasóinknak az eszme tetszeni fog mert a nép testi és szellemi jólétét ezen egyesület fogja szolgálni.

Az egyesület kényszerítés nélkül olyan publikumot fog vonzani előadásaira, a hol szórakoztatásával nagy tömegek verődnek össze és a mely előadásokon a nemzeti történet megkapóbb részleteit a nép lelki világának megfelelően, látványosan mutatnák be. A magyar nemzetnek történetében szinte maguktól jelentkeznek a dícső napok. A nép mindegyiket ismeri, mind-

egyike él a lelkében, mindegyikhez alkalmaz egy-egy szép legendát, magát pedig a törökverő ösöket a labancokat annyiszor megriasztó kuruczokat, a történelmi alakok lelki világát a kortörténelmi művészi eseményeket, magát a kort, mely oly nemzeti hősokeket szült, csak szórványosan és hibásan ismeri. Akár Szent Istvánt az államalkotót, akár IV. Bélat, akár Nagy Lajost, Hollós Matyást, Hunyady Jánost, Rákóczy Ferenczet, Mária Teréziát tartjuk a nép elé: itt-ott találunk a nép ismeretében is becses adatokat, melyeket az iskola nyújtott, a mit lekoptatott az idők percei s a mi megmaradt az nagyon kevés, vagy hibás.

Pedig a népet a történelem érdekli óra számra elbeszél egy-egy agastyán Kosuth Lajosról lángoló lelkesedéssel. Mátyás királyról valahányszor szó esik, most is leborúlnak igazsága előtt, mert a legenda terjedt, nem kopott, sőt a népfantázia még töldött hozzá, sokszor tévesen, de mindig szeretetből, lelkesedéssel.

Ki tagadhatná, hogy a történelem látványos bemutatása, mily óriási léptekkel mozdítaná elő a nép műveltséget. A látványos bemutatás, a velített képeken mozgó történelmi ösök megelevenedett arca oda-

vonzaná az öreget, ifjút, fiút, leányt, házról-házra járna a beszéd, terjedne, mint az égen felbukkanó csillagok egymásután. Hány embert tartanának vissza a korcsmától az ilyen előadások! Még évek multán is megelevenednék előttük a kép, pláne: ha a nép nyelvén a nép szeretetével lesznek azok írva. A nép szeretete nagy a történelem iránt, egy-egy történelmi ösnek képét berámáztatja ott függ Krisztus urunkkal egy sorban.

Az egyesület nem csak történelmi, hanem irodalom történelmi dolgokat is elődne. A népet Petőfi élete, Arany János szelid lelke, Vörösmarty mély hazaszeretete, Csokonai zamatos polgári felfogása stb. érdekelni fogja nagyon. Szinte látjuk, az alföldi magyart, midőn kigyul az arca a kuruczkor költészetén, szinte hallani véljük a dunántúli nép szive dobbanását mikor Kisfaludy-Sándor és Szigligeti Ede dolgait olvassák, szinte a beszédét halljuk a székelynek, mikor a székely romancok és balladák gyöngysorait patogatja a fölolvadó. Az írók arcképe, annak a kornak emberei, kik az ösökkel éltek, ha majd fölvonulnak a nép előtt, a nép látni, érdeklődni fog; tanul erkölcsöt, megismeri a kor ruházatát, izlé-

TÁROZA.

A Miatyánk-rét.

— Írta: Prém József. —

I.

Gyönyörűség volt nézni azt a szép darab földet. A várostól félórnyira, a hegység küszöbén terült el. Seholy olyan buja a fű, mint itt; seholy olyan haragos-zöld, akár a smaragd. A ki csak elhaladt a Miatyánk-rét mellett, irigykedve mondta:

— Mégis csak szerencsés ember ez az Illés Ferencz! Övé a legszebb birtokrész az egész határban.

Mert a Miatyánk-rét messze fölnyult a hegységbe. Csak el kellett hagyni a macskakapaszkodót, mely sziklás hegyhátként keresztülvágta a roppant kaszálót s a másik felén még virágzóbb, még üdőbb volt az erdőben elterülő tisztás.

Az Illés-család jó száz esztendeje bírta a Miatyánk-rétet. Ott a Kiskárpátok alján drága a széna s mert Illések évenként négyszer is kaszálhatták, bőven jövedelmezett a birtokuk. Milyen fű is volt az! Köröskörül illatozott az egész vidék s ha felszél támadt, a város levegőjébe csupa fűszert hozott esténként, a mitől majd hogy meg nem ittasodott a finyasabb kisasszonysereg.

A városkában Illés Ferencz az első polgár volt. Nem házasodott meg. Emberkerülő híreben állott. Csak ritkán jött be a városkába. Ott tanyázott a réti majorban, néha meg, a meleg nyári hetekben, fölhozódott a szőlejebe, melynek közepén nagy présháza állott. Ebben két szobája, konyhája,

eleskamrája kőből épült, s olyan otthonos, hogy telen is bevált szállásnak. Irigyei, ha szó esett róla, hozzátették:

— Hát még a pinczéje! Milyen sora a teli hordóknak! Ha kápolna lenne az a boltíves, földalatti csarnok, de sok ajtatos embert látna!

Am vendeg sohse fordult meg sem a majorban, sem a présházban. Hejh, pedig volt ott vigaság valamikor. Kiváló, amíg a kaczkias Illés Klára idehaza kaczerkódott az unokabátyjával, Ferencz urannal. Hajnalig, de sokszor verőfényes délig tartott a szüreti dárúd; meg a táncz. Most is emlegetik az utolsó mulatságot, azt a híreset, melyen Illés Ferencz el akarta gyűrűzni Klarát. Mar tisztában voltak szíveik. S a férfi elerzékenyült.

— Az lesz a boldogságom, ha két Illésre adja áldását a pap. Hadd engesztelődjön meg a haragos két ösünk, a kik egymás életére törtek. Én vagyok a meggyilkolt ivadéka, te a földönfutó unokája vagy. Az utolsó Illések, a kik azért lesznek egymáséi, hogy ne legyenek a legutolsók . . .

— Szeretsz-e, Klára? Szeress, mert az életemet te tartod meg!

— Akkor hát élj, Ferencz! A szerelmem éltessem . . .

Huzta a cigány, csengtek a poharak, a szüretelő lányok s legények nótái meg-megcsendültek — és Klára engedte, hogy Ferencz átkarolja, meg is csokolja ott a vendégek előtt.

Csak amikor a fiatal Verpelethy Andor báró közelebb lépett s mohó tekintetével rátapadt a feketehajú, kipirult Klárára, akkor rezzent meg a leány és gyorsan kibontakozott a rokoni karokból.

— Jézus! Hisz tánczolnom kell. A báró úr vár is már.

— Az első csárdás már az onyém lesz.
— Hát ilyen házigazda vagy? Lefoglalnál magadnak?

A báró most először tisztelte meg Illést az előkelő megjelenésével. Nagy is volt iránta a reverenzia. Azért röstelni kezdte a jelenetet. Idegesen fölesapta a monokliját, ám azért uavariasan, de kissé gunyosan vetette oda a szót:

— Csak tessék. Várhatok . . .

Nos, hát így kezdődött. Várt Andor báró, de a második tánczról fogva aztán övé volt Klára . . . Mivel amíthatta, csalogathatta, a jó Isten tudja! De többé Illés Ferencz át nem karolhatta a lányt. Elhidegültek egymástól, össze is zördültek egy nap:

— A báróért bomlasz! Ne hazudj! Mindent tudok. Azt hiszed elvesz? Az ám! Leszel hát a czafatja! Már is annak tart mindenki!

A lány böszülten ugrott föl:

— Minek mondasz? Te gyáva te! Volnék férfi, volnék Illés, a vereddel fizetnel te is! És ráemelte kezét az erős emberre.

Ez pedig lecsapott rá és kiutasította a családi portárról.

Másnap eltűnt Klára . . . Tudta, hová menjen. Egyenesen Andor báró karjai közé.

II.

Három, de bizony négy év is eltelt, míg a messze külföldről visszatértek. Egyelőre Budapesten élték tovább a világukat, s ez alatt Illés Ferencz nyögte az életet. Hogy Klára hazakészül, egyszeribe megemberelte magát. Mintha egyenesebb lett volna a tartása is. Be bejárt a városkába . . . Nekiöltözködött s olyan uri forma lett megint, mint azelőtt . . . Még a kaszinóba is fölnezt.

sét, erényét, szokását. Mindez mily mélyen fog belényulni a nép életbe: ez maga nagyobb kultúrforrás mint a könyv, a mely még mindig nem találta meg útját a nép szívéhez. Az egyesület geographiai ismereteket, hazánk festői tájait is bemutatja a népnek. Szinte beszél ez a sor. Nem is szükség azt bővebben kifejtetni, mit jelent ez a program. Mit jelent akkor, ha az egyesület érteni fog a kivitel módjához.

Pedig érteni fog. Bognár Mátyás dr. az egyesület tervezője, az egyesületet úgy tervezi, hogy időnkint más és más vidéken tervez előadásokat, magyaranyú hordozható, erős vászon szerkezetű játékszínt építtetnek, mely 4-5 ezer nézőt befogadhat. Az egyesület rendezni fog népies tornázó, népies futó, magyar jellegű labdázó, dárдавető, lovasbajvívó, esetleg céllövő versenyeket, melyeket díjakkal és kitüntetésekkel fog előmozdítani. E mellett lesznek dalárda és zenekari versenyek, hangversenyek, megint csak díjakkal és kitüntetésekkel.

Igy tervezi ezt az egyesület. Most persze elég rossz idők járnak és az országgyűlés nem igen foglalkozhat a finansiális kérdésekkel. A nem baj, ha egyelőre a terv csak terv marad, a baj csak az volna, ha végkép kialudna.

Mi a tervet nagyjelentőségűnek tartjuk, méltó arra, hogy mindenütt érdeklődést keltsen.

Márczius 15-iki nemzeti ünnepélyünk.

Lipthay György főbíró péntekre értekezletet hívott össze, melynek célja volt a márczius 15-iki ünnepély rendezése. Határozatba ment, hogy az ünnepély a szokásos módon, a Kossuth-téren tartatik meg, ha azonban ez eltiltatnék, úgy az ünnepély a kaszárnya udvarán tartatik. Az ünnepi beszédet Kiss Zsigmond ref. lelkész tartja, Veverán István hazafias szavallatot fog előadni, közben a dalárda hazafias dalokat ad elő. Reggel 48 ágyú-

Torzouborz szakalat levagatta, de hűsegesen eljárt a borbélyhoz is, hogy simára beretválja az állat. Az emberek mosolyogtak:

— Mi célja lehet? Tan röstelné, ha egykori mátkája olyan felparasztnak látná — ő, az előkelő dáma. Hm! Hat mégis felesége Andor bárónak, vagy mi?

— Persze csak amugy balkézre . . . Hehe!
— Az ocsmány, a hitvány! — morogta Illés, valahányszor elhaladt az üresen álló Verpeléthy ház mellett. Itt fog czifrázkodni a szemérmellen!

És utalattal köpött egyet.
Nagy volt ám a meglepetés, a mikor otthon termelt Andor báró. Hat még, a mikor magához hívatta Illés Ferenczet fekete-kávéra, csakúgy, mint az öreg báró tette, aki szerette a szomszédját.

A Verpeléthyek hajdan egyedüli urak voltak a környéken. Mondják, hogy a Miatyánk-rét is az övéké volt egykor; de aztán a kurucz-háborúk zivataraiiban, a jó Isten tudja mi jusson, de az Illés familiára szállt a szép fekvőség.

Az emberek ámulva nézték, a mikor Illés belépett Andor báró házába. Csöpp elfogultság se látszott rajta. A fiatal báró mosolyogva ment eléje:

— Valami üzletem volna, szomszéd uram — kezdte nyájasan, miközben pántlikás nagy szivarral kínálta meg s az inasnak intett, hogy töltsse a kávé.
— Üzlet? Velem?
— Reméltem rááll?
— Mi légyen az, báró úr?
— A Miatyánk-rétet akarnám megvenni.
— Hát hiszen, ha megtudunk alkudni, én nem kötöm magam.
— Persze! Illés uram egyedül áll. Családja nincsen.

lövés tételik. Délelőtt folyamán pedig a templomokban fognak ünnepi Isten-tiszteletek tartatni. Este valamennyi egyetben társasvaesorák rendeztetnek, mit a Népkörben háziás táncmulatság fog követni, melyre a kör tagjai s mások is szívesen láttatnak. Felkérjük lakosságunkat házaik feltobogózására, hogy a nagy nemzeti ünnep külső formában méltó díszít nyerjen.

A rendező bizottság a következő felhívást bocsátotta ki:

Tisztelt Polgártársak!

Nehéz viszonyok közzé, szorongatott helyzetbe jutott ismét nemzetünk.

Midőn felvirradt reánk Mártius Idusa, a magyar nemzetnek ez a fényes, ragyogó napja — még is ünnepet kell ülnünk.

Jöjjetek el, hozzátok el gyászfátyolos nemzeti zászlókat — hadd lengesse meg Mártius tavaszt fakasztó szellője.

Jöjjetek el, hozzátok el egész szíveteket, egész lelketeket, teli örömmel, teli lelkesedéssel

Jöjjetek el Mártius 15-én, ezen a fenséges nemzeti ünnepen Abonyinak apraja, nagyja, szegénye, gazdagja — mert ez a nap nekünk mindenünk!

Hadd legyen ez a mi hazafias lelkesedésünk egy fellobbanó tűzoszlop: a mely tanít, a mely lelkesít s a mely vezet további küzdelmünkben.

Az ünnepély sorrendje:

Reggel 6 órakor 48 ágyúlövés jelzi a nagy nap felvirradtat.

Délelőtt Isten-tisztelet: 8 órakor a róm. kath., 9 órakor az ev. ref. és 10 órakor az izraelita templomban.

Deiután 3 órakor 3 ágyúlövés jelzi a Kossuth-téren megtartandó ünnep kezdetét.

Himnus: éneklí az iparos dalkar Kovács Béla karnagy vezetésé alatt.

Ünnepi beszédet tart nt. Kiss Zsigmond ev. ref. lelkész úr.

Nemzeti dal, éneklí az iparos dalkar.

Beszédet tart Gulner Gyula volt országgyűlési képviselő úr.

Fobász, éneklí az iparos dalkar.

Szavál Veverán István úr.

Szózat, éneklí az iparos dalkar.

Az ünnepélyt bezárja Lipthay György főbíró. Kelt Abonyban, 1906. év mártius hó.

Hazafias üdvözléssel:

A Rendezőség.

A nők szerepe a párbajjelenes mozgalomban.

Irtá: Bourbon Alfonz herczeg.

A nő hatalma sehol sem nyilvánulhat ékebben, mint a párviadal elleni küzdelemben és

— Nincs. Nem is kell!

— Örököse sínes.

— Nem is lesz! . . . Jótékonycélra hagyom mindenemet. Azt hiszem, már nem sokára. Czudar egy élet ez, beleuntam.

Az elkeseredés kitört Illésből s a mint nézte a szalmaszinbajszú, előkelően kopaszodó, szinte madárfejű, de éles tekintetű, illatos bárót, a ki czingir természetével odatámaszkodott a fehér kandallóhoz, szerette volna torkon ragadni ott, a saját fogadótermében. De ismét túrtöztette magát és kínosan mosolygott.

— Visszahúzodom a dombi prësházamba. Onnan nézem a világot és meg is vetem. Eladom a majort is, meg az erdőt; ez a kettő, no meg a Miatyánk-rét megér harminczötezer forintot.

— Sok! — válaszolt Andor báró. — Eszébe juttatom, hogy pörrel is megvehetném a rétet, mert hisz a családomé volt s ha akarom, a megyeház levéltárából még ma kiszedek az okleveleket a melyekkel aztán . . .

— Úgy? Na hát akkor nem adom a Miatyánk-rétet! Tessék csak pörösködni!

Illés Ferencz becsapta az ajtót és nagy léptekkel indulatosan távozott.

A szomszédokból nevetés hangzott. Csengő női nevetés. A következő pillanatban kisetett egy piros arcú, kissé nekigömbölyödött, magas, sugárzó szép delnő. Még folyvást kaczagott:

— Óh, a gögös paraszt! Hogy felfortyant! Ő nem adja a rétet! Hát mi lesz most a kastélylyal? a tervvel? Hisz itt már az építész. Ha nincs meg a rét, nincs parkunk, pedig a park a fő! Látod, milyen a paraszt, látod!

— De Kláríka! — csittította Andor báró a hangos delnőt. — Csak bizd rám. Meg lesz a

hiszem, hogy kevés azoknak a nőknek száma, akik ettől az üggyől megvonnák támogatásukat. Nem kell-e a nő szívének tiltakoznia ama barbár szokás ellen, amely még egyre szedi áldozatait? Nem kell-e a nő józan gondolkodásának felháborodnia ez örütség ellen, amelyet gyakorta éppen az ő nevében követnek el, valójában azonban csak profanizálja azt, a mi a nőben a legfenségesebb?

Végtelen örömmel tölt el, hogy az álmod, amely attól a perctől kezdve, amidőn a párbaj ellen sikra szállottam előttem lebegett, most ime, önöknél Magyarországon is megvalósulni látom. Regóta hangoztatom én már: A nőket kell megnyernünk!

Lelki szememmel láttam, mint emeli fel e mozgalomban kezét a nő, hogy gátat vessen a valódi bátorság épp oly neveléses, mint szomorú torz-születtének: a párbajnak. Hallottam, mint szólal meg a nő, bírul adván a férfiaknak: „Ne legyenek többé vademberek a nő szolgálatára: Becsületünk védelmére nem akarunk több véraldozatot! Nem fonunk glóriát ama férfiak fejére, akik megverekednek értünk. Sokkal többre tartjuk és sokkal inkább megbecsüljük azokat, akiknek van bátorságuk szembeállani oly szokással, amelytől szívünk mélyéből irtózzunk, a melyet megvetünk és elítélünk. Ellenben azokat, akik ezt a minden létjog híján levő szokást fentartani akarják, ezentul gyáváknak tekintjük, gyáváknak, akiknek hiányzik az erkölcsi bátorságuk ahhoz, hogy szakítsanak egy elavult intézménnyel, melynek rabjai. Kishitűeknek tekintjük őket, akik viszárettennek oly nehézségektől, amiket szászorosán nagyit a képzelődés. O-tobáknak tekintjük, akik nem tudják felfogni a párbaj visszatartó voltát, föltéve persze, hogy nem tartoznak oly társadalmi osztályba, amely gaztettemek leplezésére akarja fentartani a párbajt, mint remediumot. Nem ezek a mi hőseink, a mi lovagjaink! Bátornak, lovagiasnak szeretjük látni a férfit, de úgy, a hogy mi értelmezzük ez erényeket!”

Ha így fognak beszélni a nők, el fogják fergeni a kísértetet, amely a társadalomban még egyre üzi ördögi játékat. Egy lovagiasan gondolkodó férfiú sem fog habozni, hogy e tekintetben meghajoljon a nők kívánsága előtt. Ebben a kérdésben a nőké az első szó. Ki fog ellenkezni, ha a nők a józan ész nevében, szívből fakadó szavakkal fognak ügyünknek harcosokat toborzani? Bizony, kevés férfiú lesz, aki küzdeni fog oly szokás fentartásáért, amely a nők szemében értéket vesztette. Ha majd gyöngéd női ajkak guny tárgyává fogják tenni a bátorságunk torzképét: a párbajt, s a férfiak látni fogják, hogy a hősködesnek ez a fajtája mindenfelé megvetéssel találkozik, hamarosan el fog menni a kedvük föle.

Adja Isten, hogy a nők mindenütt öntudatra ébredjenek, annak tudatára, hogy sok férfiak é-

Miatyánk-rét. És a kastély még ez évben itt fog pompázni!

Ha hallotta volna ezt Illés Ferencz! Ha látta volna, hogy egykori imádott rokona, Illés Klára, mily kihívóan néz utána az ablakból!

III.

A paraszt csakugyan fölébredt a megcsalt Illésben. Egyenesen a városi ügyészhez ment. Elmondott neki mindent és tanácsot kért.

— Hat bizony — felelt az ügyész — olyan nagy úr, mint Verpeléthy Andor báró, minden pört megnyer! Ha nincsenek rendben az írományai, kedves Illés uram, akkor elégedjék meg harminczezerrel.

— De minek neki az én birtokom?

— Kastélyt épített a szeretője számára s a szeretője éppen ezt a rétet kedvelte meg. Kötí magát hozzá.

— A szeretője? Ki az? — És Illés a padlóra nézett.

— Valami Illés Klára. Ott lakik vele. A napokban jött meg ő is . . . Párszor már kilovagoltak, kikocsikáltak . . . Ej, mintha nem tudná! Park lesz ám a rétejből Illés uram!

Illés Ferencz főkaczagott. Most már ő kaczagott, de félelmesen és keserűn.

— Hát neki kell a Miatyánk-rét? Az Illés Klárának! És a kastély, az új kastély ablakából akar farkasszemtel nézni velem? Az a csabos, alattomos teremtes! Tan le is néz majd rám, a ki a dombi házikóba kinlodom, bankódom ő miatta! Elrontotta az ifjúságomat, elrontotta az életemet, hát nem nyugszik most sem? Jó!

Még aznap megkötötték Illés és Andor báró az adásvevési szerződést . . . Meg abban a heben

lete, talán éppen azoké, akik legközelebb állanak hozzájuk, az ő kezükben van. Az ő érdekük, hogy véget vessenek ez átkos szokásnak.

Oh, mily mardosó önvád érhetné őket, ha a balsors úgy akarná, hogy tétlenségük egy napon épp annak az életébe kerülhet, a ki drága volt nekik. Nem! Meg vagyok győződve róla, hogy az itt-ott felriadó szó nem hangzik el a pusztában. Hiszem, tudom, hogy a nők méltóknak fognak bizonyulni önmagukhoz, méltóknak szép előjogaikhoz!

MI UJSÁG?

— **Polgári kör ünnepélye.** A polgári olvasókör régi szokásához híven ez évben is azzal ünnepli meg március 15-ikét, hogy a nagy nap emlékeire a kör új helyiségeben a Kossuth-szálló dísztermében társasvacsorát rendez, melyre úgy a körtagokat, mint városunk hazafias és intelligens közönségét ezúton is tisztelettel meghívja. — A kikhez esetleg az aláírási ív el nem jutott és a vacsorán részt ohajtanak venni, azok szíveskedjenek ezt — lehetőleg e hó 13-ikáig — Dobozy Kálmán igazgatóval vagy Kende Ernő jegyzővel közölni.

— **Nyilvános elszámolás.** A „Katholikus Olvasóegylet” február hó 26-án megtartott táncmulatsága, úgy erkölcsileg mint anyagilag a farsang legsikerültebb bajjai közé sorolható, amelyben a mulatságon részt vett 302 személy, akik után a beépésekből befolyt 243 korona és 80 fill., a felülfizetésekből 15 korona és 60 fillér; így az összes bevétel 259 kor. 40 fillér, kiadás 54 korona 98 fillér, ennél fogva a tiszta maradvány 204 kor. és 42 fillér. Az egylet könyvtára javára felülfizettek: Csillag Gyula, Piek Ignác, Schvarcz Leopold 2—2 kor., Kovács David 1 kor. 40 fillér, Halasz Gyula, Kiss János, Moravetz István, N. N. 1—1 korona, Egedi Gyula, Toth József 60—60 fill., Beviz Mihály, új. Király János, Koós Jenő, Lajcsák István, Poják N. István, N. Szabó József, Szabó Rozália 40—40 fill., Muesanyi József 20 fillert. A táncmulatság erkölcsi és anyagi szép sikere alkalmából a jötekeny felülfizetőknek, az összes megjelenteknek, ugyszintén a buzgó rendezőségnek hálás köszönetet mond a „Kath. Olvasóegylet” nevében. Abony, 1906. évi március hó 1-én, Konecz Pál egyleti elnök és Veverán István egyleti jegyző.

— **Felolvasás.** Ma a r. k. munkásegyletben d. u. 5 órakor felolvasóestély lesz, melyre vendégeket is szívesen látunk. Belepti-díj nincs.

megkezdtek a kastély építését . . . Meg abban az évben beköltözött a gonoszlelkű Klára . . .

A szőlődombról nap-nap után, hetről-hétre, hónapról-hónapra nezte Illés Ferenc, mint emelkednek a fák, mint zárják el szemei elől a határt, mint merik ki az utszelére a Miatyánk-reket, mint hintik be sárga, kavicsos murvával a hasított utakat, mint ültetik a fákat, bokrokat angol módra . . .

— Hahaha! Most már vége itt a világnak? Az én világomnak? Szemem megakad itt? . . . tovább már nem is nézhetek többé? . . . soha, ameddig csak élek? Jól van no! Kellett, hogy kezére járjak a Klára bosszújának? Mert csak az ő megalázott gögje, a megtorlás vágya emelte ide a büszke kastélyt, ültette a parkot. Így akartad-e Illés Ferenc? No hát így!

Az első holdas éjen ott leste a présház gazdája, mint lépnek ki a Miatyánk-rét új fainak sötét árnyékából Andor báró és Klára. Az első ábrándos séta a parkban . . . Atölelve tartják egymást . . . Beestelen, parázna ölelés . . . Rablott öröm . . . föllázító . . . égbekiáltó! . . .

Valami retentő gondolat, mint a vérese karma, belekapott abba a sokat zaklatott agyba . . . Pillanatra a látása is elhagyta Illést . . . Azt hitte, csak álom, ami odaát történik . . . S mintha álom lett volna, úgy kapta le a falról a puskát . . . Leosont a kökereszt mögé s ott ólalkodott . . . és egyre csak a Klára csókját vélte érezni ajkán, azt az egy régi, egyetlen csókot, a szüreti mulatság éjjeléből . . .

Azok ott, az önfeledtek, nem látták a fegyvert, mely rájuk volt szegezve.

— Még egy Illés vére!

. . . Miatyánk, ki vagy a mennyekben . . .

Halkan morogta az imát a kökereszt mögött. S a golyó, mely dördülve az ölelkezők felé törtetett, csak egyiknek hasította át a szívet — azt a hűtlen, gonosz szívet.

— **Gyűlés.** A helybeli iparostanonciskola tanítótestülete f. hó 3-án tartotta havi értekezletét, amelyen résztvett Várady János igazgató-tanító elnöklete alatt: tisz. Branda Béla s. lelkész, Fördös Karoly ev. ref. tanító, Knöpfler Béla izr. tanító, mint hitoktatók, Schlosser László, Konyecsni György róm. kath. tanítók, mint a reáltárgyak tanítói, Galló Pál, Veverán István róm. kath. tanítók, mint a rajzosztályok tanítói. Elnök megnyitván a gyűlést, Veverán testületi jegyző a mult gyűlésről felvett jegyzőkönyvet olvasta fel, amely helyesnek találván, — hitelesített. Várady igazgató az egyes tanítók jelentései alapján elkönyvelte a havi mulasztásokat és a tanulók előmenetelét feltüntető osztályzatokat. Ennek kapcsán elnök konstatálja, hogy utóbbi időben mulasztások alig fordultak elő s az előmenetel is kielégítő. A hitoktatók szintén megnyugtató jelentést tettek a növendékek erkölcsi magaviseletéről, kivéve egy pár rakonezátlan tanulót, akik igazgatói dorgálásban fogaak reszesülni, mi ha nem eredményezné a kívánt javulást, a renitens növendékek végbizonyítványa — egy időre vissza fog tartatni. Egy-két tanulmányi és fegyelmi ügy elintézése után, elnök szíves köszönetet nyilvánította a testület tagjainak, — a gyűlés véget ért.

— **Adományok a Kossuth-szoborra.** (Ez a közlemény a mult számunkból a szerkesztő tudta nélkül maradt ki) A „Kossuth-szobor alap”-ra újabb adományoztak:

Gaal Gyula	—	—	—	20 kor.	—	fil.
Bukovszky Ferencz Töszeg	—	—	—	2	—	—
Neumann Ignác	—	—	—	2	—	—
A ezegeti népbank tisztviselői:						
Norgauer Richard	—	—	—	2	—	—
Nik Gyula	—	—	—	2	—	—
Lovass Árpád	—	—	—	1	—	—
Frank Károly, a selypi cukorgyár tisztviselője	—	—	—	1	40	—
Fekete Juliska Kossuth jelvények árából	—	—	—	1	42	—

Összesen: 31 kor. 82 fill.

Előző kimutatásunk: 2210 „ 51 „

Az eddigi gyűjtés összege: 2242 kor. 33 fill.

— **Elszámolás.** Ma két hete az Ipartestület és az iparos ifjuság Kossuth szobor alapjára rendezett műkedvelő előadással egybekötött bál anyagi eredményéről a következőkben számolnak el: Bevétel volt 150 k. 42 fill. kiadás a műkedvelő előadásra és a bátra 101 k. 60 fill. és pedig: zenesz 40 k. meghívó 11 k. meghívó kihordás 6 kor. engedély 5 k. Szécsényinek 7 k. 30 f. vegyes kiadások 24 k. 30 f. világítás 8 k. tiszta jövedelem 48 k. 82 f. A hazafias cél jövedelméhez felülfizetéseikkel hozzá járultak: S. Tóth Mihály, Csillag Gyula 5—5 k. Juhász István, Molnár Mihályné, Gara János 4—4 k. Malatinszky Sámuel, Beck Aladar 3—3 k. Dalkó Benőné, Kássa Sándorné, Juhász Imre, Varga László, Filippi László, új. Juhász István, S. Tóth Mihályné 2—2 k. Varga Pál, Varga József, Szakall Lajos, Nagy Lajos, Dobozy Gyula, Varga Benőné, Kardos László Varga József, Varga Imréné 1—1 k. Dam Károly 1 k. 60 fill. Buzas Dániel, Bilka Gusztáv, N. N. 60—60 fillér. Kovács Béla 50 fillér. Halmi István Földes Károly 30—30 fillér. Hazafias köszönetet nyilvánítja a rendezőség.

— **A nagy-körösi papválasztás ügye** márc. 1-én értekezletet tartottak a n. körösi presbyterium tagjai. Az előzetes megállapodás szerint a presbyterium tagjai megtették ajánlatukat. Több ajánlatot terjesztettek be: az ajánlatokra aztán megtörtént a szavazás. Az első szavazás alkalmával Horváth József kapott 17 szavazatot, Tóth Sándor 8-at, Danóczy Antal 7-et Biczó Pál 6-ot, Papp Albert 2-öt, egy presbyter üres lapot adott be. A második szavazat alkalmával Tóth Sándor 24 szavazatot kapott, Horváth József 15-öt. A szavazás megtörténte után abban állapodtak meg, hogy megtudakolják, vajjon hajlandó lesz-e Tóth Sándor elfogadni a meghívást.

— **Estély.** A „Katholikus Olvasóegylet”-be tervezett közművelődési estély iránt f. hó 4-én is igen nagy érdeklődést tanúsított az azon megjelent szép számú közönség, melynek sorában több urat és hölgyet is láthattunk. Az estélyt nt. Linka Ferenc s. lelkész nyitotta meg tartalom gazdag vallásos irányú felolvasásával. Élénk figyelemben részesült egy Dél Németország nevezetesebb városait feltüntető vetített képek és azokat magyarázó szövegek. Az estély e kiemelkedő mozzanatánál elismerésre méltó odaadóbuzgalmat fejtetett ki Zsigmond Antal állami polg. isk. igazgató tanár és Homoky István állami polg. isk. tanár. Végezetül Veverán István, lapunk főmunkatársa a

tatárjárás idejéből egy regét olvasott fel a „Buzgóforrás”-ról és „Leánykőről.” A lelkesült közönség, az összes közreműködőket tetszés nyilvánítással honorálta. — Ft. Lévy Mihály apát, esperes plebános, a közművelődési estélyek kezdeményezője és védnöke szép szavakban mondott köszönetet a magas foku érdeklődésért, mely után a közönség szétszórt. — A 3-ik közművelődési estély f. hó 18-án lesz. Tárgysorozatát jövőszámunk hozza.

— **Méhészetünk 1905 évben.** Előjárásunk megbízása folytán, a kerületi méhészfelügyelőség részére most állítottam össze az 1905 évi méhészeti statisztikát, minek folytán abban a helyzetben vagyok, hogy e tekintetben az adatokat közre bocsáthatom. A mult évben városunk területén 41 egyen foglalkozott méhészetel és pedig Dirzon féle rendszerű kaptárokban 47 méhesaláddal. Termeltetett kaptárként (Dirzon) átlag 6 kiló méz, összesen mintegy 20—22 mmázsa, viasz 47 kiló, a mi igen szűkös termelési viszonyoknak felel meg, ennek oka pedig az 1904 évi nagy szárazság és ennek folytán a rossz betelepítés. Méhészeink a mult évben inkább az állomány fentartására és az elpusztult családok szaporítására törekedtek, mint a hozamra. Nagyobb méhészeink: Király Ferencné 75 méh családdal, Temesközy Gerzson 50. Krajcsi Ferenc 50. Várady János 42. Beviz Mihály 40. Diez Ferenc 35. Szücs István 21. Mertlik András 21. Kovács Béla 10. Gr. Szapary Frigyes 15. Palásti István 12. Bogó István 12. Konyecsni György 11. Dobos Károly 10. Skultéti András 8. Br. Weigelsperg Ede 7. Kubiesek János 7. Sivó Jenő 6. Lipák Mihály 5. Thaly Elek 5. Skultéti István 5 családdal. A telen a méh családok rendkívül jól teletek, nálam például 50 család közül egyetlen egy sem pusztult el, a kedvező tavaszra való kilátással azt hiszem jó méh évadra számíthatunk.

Adja Isten. Temesközy Gerzson.

— **Utcai lapelárusítás betiltása.**

A beügyminiszter a krajczáros lapok elárusítását az utcákon betiltotta. Ezen azonban úgy segitenek városunkban, hogy az olvasóközönség megrendelő lapot ír alá s ilyképpen a lapkihordók rendszeren kézbesítik az illetőknek a lapot. Most már aztán nem hallatszik az utcákon az újságárusok kiabálása. Ily rendelő lap kapható Obláth Zsigmondnál, a hol azt aláírva, bárki is tovább kaphat bármilyen lapot a házhoz kihordva.

Eladó.

4 család méh fiatal 1 éves anyákkal 3 hármás 1 kettős Dirzon töltött kaptár 1. sejt füstölő. 1. keretbak. 1. műlép nyomó, és körülbelül 10 családra való kész sejt. A venni szándékozók megtekinthetik nálam.

Batta József
cipész.

Nagy-Abonyi Önszegélyző Egylet.

MEGHÍVÓ.

A „Nagy-Abonyi Önszegélyző-Egylet” XXXI. évi rendes közgyűlését 1906. márc. 18-án vasárnap d. u. 3 órakor az Ipartestület helyiségeiben fogja megtartani, melyre a tisztelt törzsbetét tulajdonosok ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Közgyűlési elnök választása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök által három egyleti tag felhívása.
3. Az igazgatóság jelentése az 1905. évi üzletforgalomról és mérlegről, továbbá javaslat a tiszta jövedelem megosztásáról.
4. A felügyelő bizottság jelentése az 1905. évi számadások és mérleg, valamint a tiszta jövedelem megosztási tervet megvizsgálásáról és a felmentvény megadása iránti javaslatról.
5. Harom igazgatósági tag választása az Abony, 1906. március 10.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A felügyelő bizottság által megvizsgált 1905. évi forgalmi kimutatás, mérleg és eredmény számla az egylet helyiségeiben kifüggesztetve ott bárki által megtekinthetők.

